

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 11 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tiknūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 29 d. paduotu **pareiškėjo A. M. (pareiškėjos M. M. teisių ir pareigų perėmėjo) kasaciniu skundu** dėl Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. rugpjūčio 24 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Pareiškėjas padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. rugpjūčio 24 d. nutarties, priimtos civilinėje byloje pagal pareiškėjos M. M. pareiškimą dėl nuosavybės teisės įgijimo įgyjamosios senaties būdu, suinteresuoti asmenys Palangos miesto savivaldybės administracija, Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Klaipėdos apskrities valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras, valstybės įmonė Turto bankas, peržiūrėjimo. Skundžiama nutartimi teismas paliko nepakeistą Plungės apylinkės teismo 2023 m. balandžio 11 d. sprendimą, kuriuo pareiškimas atmestas. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad apeliacinės instancijos teismas nepasisakė dėl sąlygų, susijusių su įgyjamosios senaties instituto taikymu, pažeidė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso CK 4.68 straipsnio nuostatas. Teismas nepateikė argumentų, kuriais remiantis nebūtų pagrindo pareiškėjos vertinti kaip ilgalaikės ir sąžiningos statinio valdytojos. Rašytiniai įrodymai patvirtina, kad pareiškėja buvo daikto valdytoja, valdymas atitiko CK 4.68 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, daiktas-vasarnamis gali būti privačios nuosavybės teisės objektas, jis nepriklauso nei valstybei, nei savivaldybei, jis nėra registruotas kitų asmenų vardu. Suinteresuotiems asmenimis nepateikus jokių įrodymų, kurie liudytų statinio neteisėtą valdymą, teismas paneigė pareiškėjos teisėtą, sąžiningą ir nepertraukiamą valdymą nesant tam pagrindo. Nurodymas, kad statybos būdu sukurtas daiktas negali būti įgyjamosios senaties objektu, teismas paneigė sąlygą dėl įgyjamosios senaties instituto taikymo statinių atžvilgiu. Teismas nepagrįstai vasarnamį vertino, kaip neegzistuojantį nekilnojamojo turto objektą, o teisinės registracijos nebuvimo faktą – kaip savarankišką pagrindą apeliaciniam skundui atmesti. Ši išvada prieštarauja kasacinio teismo praktikai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. vasario 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-671/2011). Teismas netinkamai vertino Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendime *M. prieš Lietuvą* pateiktus išaiškinimus. Teismas taip pat nukrypo nuo kasacinio teismo formuojamos praktikos dėl įgyjamosios senaties instituto taikymo, pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodinėjimą ir įrodymų vertinimą (CPK 176, 178 straipsniai, 177 straipsnio 1 dalis), nemotyavo sprendimo, išvadas padarė nevertindamas į bylą pateiktų įrodymų, pareiškėjo argumentų. Be to, teismas neteisingai paskirstė įrodinėjimo našta.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismas netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti A. M. (a. k. (duomenys neskelbtini) už kasacinį skundą per AB SEB banką 2023 m. rugsėjo 28 d. sumokėtą 55 (penkiasdešimt penkių) Eur žyminį mokestį (mokėjimo nurodymo Nr. 20233).

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tiknūtė